

Det er vigtigt, at rammeaftaler fungerer hensigtsmæssigt. De fremsatte bemærkninger vil derfor indgå i vurderingen af, om der er behov for at ændre rammeaftalekonstruktionen. En sådan vurdering vil ske i samarbejde med indenrigs- og socialministeren og i tæt dialog med kommuner og regioner.

2.3. Kommunernes samarbejde med VISO

Den overordnede vurdering af udviklingen af VISO er foretaget i samarbejde med Innenrigs- og Socialministeriet, og fremgår af indenrigs- og socialministerens redegørelse om udviklingen på socialområdet.

Der har i 2008 været en stigning i antallet af henvisninger til VISO på specialundervisningsområdet. Denne stigning skal også ses i sammenhæng med den tidligere velfærdsministers ændringer af adgangen til VISO, der udvidede kommunernes ret til at modtage hjælp.

2.4. Forpligtende kommunale samarbejder

Det fremgår af udviklingsrådernes redegørelser, at samtlige aftaler om forpligtende samarbejde fungerer godt, og der planlægges ingen gennemgribende ændringer af de indgåede aftaler.

2.6. Om arbejdet med redegørelserne – herunder datagrundlaget

Modsat redegørelserne for 2007 har udviklingsrådene i deres redegørelser for 2008 ikke ind-

samlet data om specialundervisning i folkeskolen. Flere udviklingsråd gør endvidere opmærksom på, at det anvendte datagrundslag kan være spinkelt. På området specialundervisning for voksne har det vist sig vanskeligt at få indsamlet data. Der er kommuner, som oplyser, at de ingen valid statistik har.

3. UDVIKLINGEN AF SPECIALUNDERVISNINGSSOMRÅDET

I det følgende belyses udviklingen på specialundervisningsområdet på baggrund af udviklingsrådernes redegørelser og de øvrige kilder på området.

3.1. Specialpædagogisk bistand til førskolebørn

Udviklingsrådene har ikke beskrevet udviklingen i den specialpædagogiske bistand til førskolebørn i deres redegørelser for 2008.

3.1.1. Statistik for specialpædagogisk bistand til førskolebørn

De foreløbige opgørelser fra UNI-C, Statistik & Analyse, tyder på en mindre tilbagegang i antallet af førskolebørn, der modtager specialpædagogisk bistand. Der er dog usikkerhed om disse tal.

Udviklingen i antallet af førskolebørn, der modtager specialpædagogisk bistand 2006-2009

Skoleår	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Antal småbørn	21.100	21.585*	20.200**

* 2007/08: Tallet for 2007/08 skal tages med forbehold, da der er konstateret ufuldstændig og mangelfuld indberetning fra en række kommuner.

** 2008/09: I den foreløbige opgørelse for 2008/09 mangler Odsherred Kommune, mens Dragør, Langeland, Lolland og Thisted kommuner har anført 0 småbørn, som modtager specialpædagogisk bistand.

Den foreløbige opgørelse for skoleåret 2008/2009 viser, at i alt 20.200 førskolebørn var henvist til specialpædagogisk bistand. Heraf var 19.400 i et kommunalt tilbud, 500 i tilbud på kommunikationscentre m.v. og 300 i lands- og landsdelsdækkende tilbud.

3.1.2. Økonomi for specialpædagogisk bistand til førskolebørn

Udgifter til området indgik før 2007 i et samlet beløb, der også omfattede specialpædagogisk

bistand til voksne; fra 2007 er der derimod optaget særlige regnskabsfunktioner til hvert af disse formål. Beløbet for 2006 i tabellen nedenfor er den skønnede amtslige udgift til småbørn, der blev opgjort i forbindelse med kommunalreformen, mens tallene fra 2007-2009 er kommunernes budgetterede udgifter.

Før førskolebørn tager udgiftssammenligningen før og efter kommunalreformen sig herefter således ud opregnet til 2009 prisniveau: